

Gottfried Keller și Eminescu

Pe la 1840 Gottfried Keller scrie această bucată, de un înalt avânt ideal:

*Siehst du den Stern im fernsten Blau,
Der flimmernd fast erbleicht?
Sein Licht braucht eine Ewigkeit
Bis es das Aug erreicht!*

*Vielleicht vor tausend Jahren schon
Zu Asche stob der Stern;
Und doch steht dort sein milder Schein
Noch immer still und fern.*

*Dem Wesen solchen Scheines gleicht,
Der ist und doch nicht ist,
O Lieb, dein anmutvolles Sein,
Wenn du gestorben bist!*

Comparația e foarte interesantă. La poetul german din Elveția e legătura cu moartea iubitei care și după dispariția din lume va răsări, și nu ca figură umană, ci ca o abstractă „ființă”, de care se alipește calificativul, nepotrivit cu astrala măreție a bucății, de „grațioasă” (*anmutvoll*). Asupra icoanei înseși, de o așa de nobilă inspirație, a stelei pe care, din cauza imenselor zăbăvi ale luminii călătoare, ajungem a o percepe atâta timp după ce s'a stâns, se întinde repetiția, inutilă și banală, a lui „der ist und doch nicht ist”, „care este și totuși nu este”. Strălucirea astrului e „blandă”, dulce. În strofa aceasta, ca și în cea precedentă, sânt inutilități adiectivale. Eminescu a imitat, a copiat în parte poesia:

*La steaua care-a răsărit
E cale-așa de lungă,
Că mii de ani i-a trebuit
Luminii să ni-ajungă...*

Ceia ce deosebește creațiunea sa e *simplicitatea*, care lipsește dincoace. E *armonia* sunetului. Și e, mai ales, încă un lucru: caracterul unei limbi care îngăduie a se spune astfel și lucrurile cele mai obișnuite și cele mai înalte.

N. Iorga.

CUGETĂRI

Bătrâneța e ca o apă potolită care a lăsat să cadă toate impuritățile vieții; copilul e un izvor scăpat din munte: il miști, dar nu-l poți tulbura, pentru că e curat până în fund.

(Xavier Marmier)